

OBSAH

Úvod 8

OBJEVUJEME PTÁKY 10

ptáků 22

Ptáci v bájesloví 12 Zaznamenávání ptáků 14 • Zdomácnění ptáků 16 • Co ohrožuje prostředí ptáků 18 • Ohrožené druhy a jejich ochrana 20 • Systém

Jak s touto knihou pracovat 23

PTÁCI AMERIKY 24

MOŘŠTÍ PTÁCI 26

Oceánští poutníci 26 • Buřňáci 28 • Mořští lovci 30 • Dálková letci 32 • Predátoři a piráti 34

POBŘEŽÍ A ÚSTÍ ŘEK 36

Alkouni a papuchalk 36 • Papuchalci a alkouni 38 • Společenská mořští ptáci 40 • Pelikáni a terejové 42 • Kormoráni 44 • Tučňáci a husy 46 • Racci 48 • Větší mořští ptáci 52 • Rybáci a zoboun 54 • Pisík a jespáci 56 • Další bahňáci 58 • Další severní bahňáci 60 • Kulčici, slukovci a ústříčnick 62 • Brodiví 64 • Kachny a chřástali 66 • Biotopoví specialisté 68

JEZERA, RYBNÍKY A ŘEKY 70

Potáplice a potápky 70 • Plameňáci a další dlouhonozí vodní ptáci 72 • Brodiví 74 • Bukači a další vodní ptáci 76 • Volavky, bukači, kvakoš 78 • Chřástali 80 • Lysky a další chřástali 82 • Kachny 84 • Další běžné kachny 88 • Labutě a husy 90 • Tenkozobci, ostnáci a další bahňáci 92 • Ledňáčci 94 • Další sladkovodní predátoři 96

LESY 98

Kotiny 98 • Leskovci, momoti a lenivky 100 • Kvesalové, trogoni a pipulky 102 • Vousáci, zvonovec a kotinga 104 • Tukani a arassariové 106 • Hokové, tinamy a další ptáci pobývající hlavně na zemi 108 • Lesní lovní ptáci 110 • Lesní specialisté 112 • Arové 114 • Aratingové 116 • Ararové a další papoušci 118 • Amazoňané a další papoušci 120 • Menší papoušci 122 • Datlí 124 • Další šplhaví ptáci 126 • Holubi a kukačky 128 • Tangary 130 • Vlhovci 132 • Hmyzožraví obyvatelé lesa 134 • Tažní pěvci 136 • Obyvatelé havajských lesů 138 • Lesní pěvci 140 • Sovy 142 • Velcí lesní dravci 146 • Další lesní dravci 148

OTEVŘENÁ KRAJINA 150

Obří a kuriozity 150 • Křepelí a tetřivci 152 • Lovní kurové 154 • Kolibříci a hmyzožraví ptáci 156 • Hrdličky a holubi 158 • Pěnkavy a strnadi 160 • Ptáci zemědělských oblastí 162 • Pěvci severoamerických prérí 164 • Hmyzožraví migranti 166 • Vytrvalí poutníci 168 • Lovci a mrchožrouti 170 • Dravci 172 • Největší dravci 174

MĚSTA A ZAHRADY 176

Holubi a hrdličky 176 • Vlhovci a trupíalové 178 • Datlí, brhlík, lesňáček 180 • Hmyzožraví obyvatelé měst 182 • Kolibříci a sojky 184 • Zahradní lovci 186 • Salašníci a další zpěváci 188 • Původní hmyzožraví ptáci a invazní druhy 190 • Střízlci 192 • Sýkory 194 • Pipila a další strnadovití 196 • Tangary, čičci a další pěvci 198 • Hýli, dlaskové a jejich příbuzní 200 • Zelenáčci a další zahradní ptáci 202

PTÁCI EVROPY A AFRIKY 204

MOŘŠTÍ PTÁCI 206

Oceánští poutníci 206 • Buřňáčci 208 • Buřňáci jižních oceánů 210 • Ptáci mořských ostrovů 212 • Chaluchy, buřňáci, fregatka 214 • Buřňáci a faeton 216

POBŘEŽÍ A ÚSTÍ ŘEK 218

Ptáci mořského pobřeží 218 • Rybáři 220 • Mořské a pobřežní kachny a husy 222 • Racci 224 • Rybáci 228 • Kormoráni 234 • Lyskonozí, kolihy a vodouši 236 • Další bahňáci 238 • Ústřičníci, břehouši a další bahňáci 240

JEZERA, RYBNÍKY A ŘEKY 242

Potápky a potáplíce 242 • Větší vodní ptáci 244 • Další vodní ptáci 246 • Chřástali 250 • Ptáci lesní a mokřadní 252 • Biotopoví specialisté 254 • Kachny 256 • Labutě a husy 260 • Ledňáčci a vodní sovy 262 • Mokřadní dravci 264

LESY 266

Hmyzožraví ptáci 266 • Lesní pěvci 268 • Pěvci závislí na lesním prostředí 270 • Kukačky, tuhýk a přílbovník 272 • Turakové a lesknáček 274 • Trogoni, pity a lobošové 276 • Lesní holubi a hrdličky 278 • Vousáci 280 • Zoborožci 282 • Lesní papoušci 284 • Datlové 286 • Hmyzožraví ptáci lesa 288 • Drobní lesní pěvci 292 • Drozdi a žluvy 294 • Krkavcovití 296 • Noční lovci 298 • Denní dravci 300

OTEVŘENÁ KRAJINA 302

Obří pláni 302 • Čápi, ibisové a příbuzní 304 • Přizpůsobiví hmyzožraví ptáci 306 • Vlhý a mandelíci 308 • Menší ptáci travnatých plání 310 • Drobnější drozdi 312 • Větší drozdovití ptáci 314 • Zoborožci volných plání 316 • Agapornisové a alexandří 318 • Papoušci 320 • Vousáci, dudek a klubák 322 • Ptáci travních porostů 324 • Oportunisté ze suchých krajín 326 • Ptáci savan a stepí 328 • Bažanti a další hrabaví 330 • Dropi a tetřevi 332 • Obyvatelé chladných krajů 334 • Obyvatelé hor 336 • Rorýsi, vlaštovky a jiřičky 338 • Strdimilové a cukernatky 340 • Astrildové 342 • Vdovky a snovačové 344 • Migrující hmyzožraví ptáci 346 • Krkavcovití ptáci a tuhýci 348 • Sokoli 350 • Hbití vzdušní lovci 352 • Káně 354 • Orli a orlíci 356 • Další orlí a supí 358 • Sovy otevřených krajín 360

MĚSTA A ZAHRADY 362

Pěnice a další drobní návštěvníci zahrad 362 • Sýkory a moudivláček 364 • Pěnkavy a jejich příbuzní 366 • Astrildové a stračky 368 • Vrabci a další semenožraví ptáci 370 • Hýlové, zvonohlíci a bulbulové 372 • Drobní hmyzožraví ptáci a myšáci 374 • Holubi a hrdličky 376 • Špačkovití ptáci 378 • Drozdovití 380 • Zahradní masožravci 382

PTÁCI ASIE, AUSTRÁLIE A NOVÉHO ZÉLANDU 384

MOŘŠTÍ PTÁCI 386

Mořští tuláci 386

POBŘEŽÍ A ÚSTÍ ŘEK

Tučňáci, pelikáni a další pobřežní ptáci 388 • Ledňáčci, kormoráni a další rybožraví ptáci 390 • Brodiví ptáci 392

JEZERA, RYBNÍKY A ŘEKY 394

Chřástalové a ostnáci 394 • Vodní ptactvo 396

LESY 398

Lelkové a sovy 398 • Kukačky, datlové a vlha 400 • Medozvěstka, zoborožci a vousáci 402 • Pity a trogoni 404 • Bažanti a další obyvatelé lesa 406 • Loboši a další menší lesní ptáci 408 • Holubi a jejich příbuzní 410 • Krkavcovití 412 • Rajky a lemčici 414 • Největší a nejmenší ptáci Austrálie 416 • Loriové a další papoušci 418 • Dravci 420

OTEVŘENÁ KRAJINA 422

Pustináčci a další hmyzožraví ptáci 422 • Australští papoušci 424 • Holubi a hrdličky 430 • Emu, tabon a astrildovití 432 • Dravci 434

MĚSTA A ZAHRADY 436

Ptáci živící se nektarem a zrnožraví 436 • Medosavkovití, modropláštníci a další australasijské druhy 438 • Špačci, majny, strdimilové a sojkovci 440 • Bulbulové a další zahradní ptáci

JAK PTÁCI ŽIJÍ 444

Vznik a vývoj ptáků 446 • Kostra a části těla ptáků 448 • Peří 450 • Létání 452 • Pohyb 454 • Ptačí smysly 456 • Býložraví ptáci 458 • Dravci a mrchožrouti 460 • Tok a tvoření párů 462 • Hnízdění a snůška 464 • Líhnutí a výchova mládat 466 • Přežívání 468 • Migrace 470 • Chování 472 • Pozorování ptáků 474 • Pozorování v terénu 476

KDE PTÁCI ŽIJÍ 478

Oblasti a přirozená prostředí 480 • Moře 482 • Mořská pobřeží a ústí řek 484 • Sladkovodní jezera, rybníky a řeky 486 • Lesy mírného pásma 488 • Tropické deštné lesy 490 • Tundra a polární oblasti 492 • Travninné porosty a vřesoviště 494 • Život ve městě 496 • Zahrady 498

Slovníček • Užitečné webové adresy 500 Rejstřík 501

